

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

ning for Omkostningerne + en rimelig Forrentning.

Størrelsen af de til Opnaaelse af dette Øjemed nødvendige Statstilskud er anslaaet at ville udgøre for Smørrets Vedkommende ca. 79 Mill. Kr. og for Flæskestets Vedkommende ca. 45 Mill. Kr.

Dernæst tilsigter de to Forslag at skabe Hjemmel for Ydelse af Statstilskud til Udligning af Forskellen mellem Producentprisen og Eksportprisen. Medens Tilskuddet til Forbrugerprisen paa Hjemmemarkedet baade for Smør og Flæsk har været ydet gennem flere Aar, for Smørret dels ved Statstilskud og dels ved Tilskud fra Eksporten, for Flæskestet udelukkende ved Tilskud fra Eksporten, blev det ved Smør- og Flæskeordningslovene af 1. Oktober 1945, gældende for Tidsrummet 1. Oktober 1945 til 30. September 1945, paa Grund af faldende Eksportpriser for første Gang i en længere Aarrække nødvendigt at yde Statstilskud ogsaa til Eksport, og da Eksportpriserne til vore vigtigste Aftagerlande i Høstaaret 1946—47 fortsat vil være lavere end Producentprisen, har Regeringen fundet det nødvendigt ogsaa for dette Høstaar at stille Forslag om Statstilskud til Eksportprisen.

Størrelsen af Statstilskuddet til Eksporten er for Smørrets Vedkommende beregnet til 32 Mill. Kr. — jeg skal senere tillade mig at fremkomme med nogle Bemærkninger om den Maade, hvorpaa dette Beløb er fremkommet — og for Flæskestets Vedkommende til ca. 20 Mill. Kr.

Hvad endelig angaar Forslaget til Lov om en Ægordning, gælder det, at der paa dette Omraade hidtil ikke er ydet Statsstøtte, ja, under Besættelsen blev efter tysk Pres Ægeksportprisen endog sat særlig lavt, og Resultatet er da ogsaa blevet, at Ægproduktionen er faldet med 60 pCt., medens Flæskeproduktionen kun er faldet med 45 pCt. og Smørproduktionen endda kun med 28 pCt.

Omend det skal erkendes, at Motiverne til Gennemførelse af en Statsstøtteordning for Æg ikke taaler Sammenligning med de Grunde, der motiverer Gennemførelsen af Ordninger for Smør og Flæsk, gaar det efter min Mening dog nu ikke an at risikere et yderligere Fald i Ægproduktionen, hvad alvorligt maa befrygtes, hvis der ikke nu ydes Statsstøtte til denne Produktion. Forslaget er mindre vidtgaaende end Forslagene om Smør og Flæsk, idet der kun ydes Statstilskud til Eksportprisen og endda kun, hvis denne er under 3 Kr. 13 Øre pr. kg fob,

hvilket vil sige praktisk taget kun til Englands eksporten.

I fuld Overensstemmelse med Erhvervets egen Opfattelse er der ved Forslaget regnet med, at Prisen for Æg, der eksporteres til andre Markeder end England, og Prisen paa Hjemmemarkedet, naar denne faar Lov til at danne sig frit, i sig selv vil være tilstrækkelig til at give den Pris til Producenterne, som efter Forslagets Forudsætninger anses for nødvendig til at gøre Ægproduktionen rentabel, nemlig 2 Kr. 89 Øre pr. kg eller 20 pCt. mere end i Fjor.

Jeg skal herefter vende mig til de Faktorer, der har bevirket Forslagenes Fremsettelse.

Der er nu for det første et Forhold, som jeg regner med, at alle uden Diskussion vil være enige om, og det er, at Producentpriserne maa sættes saaledes, at Landbrugsproduktionen er rentabel, det vil sige, at Omkostningerne dækkes og rimelig Forrentning ydes, naturligvis under Forudsætning af, at dette kan ske uden uoverkommelige Byrder for Staten. Dette er for det første en Retfærdighedshandling over for Landbruget, hvorved Erhvervet jo blot jævnstilles med andre Erhverv og med det store Flertal af Lønmodtagere, men det er navnlig ogsaa en uomgængelig Nødvendighed for hele det danske Samfund, at dette Maal naas. Der er ingen ansvarlige, som vil benægte, at det vilde være en Ulykke for Landet, baade af indenlandsk forsyningsmæssige Grunde og af valutariske Grunde, om Landbrugsproduktionen og da navnlig Produktionen af fedtholdige Produkter paa Grund af manglende Rentabilitet blev trængt stærkt tilbage.

Landbrugsproduktionen indtager i Dag mere end nogen Sinde før en Centralplads i Henseende til det samlede danske Erhvervs livs Fremtid. Dens Betydning i Retning af at skaffe Valuta til Landets Forsyning med alle de Varer, vi har saa haardt Brug for, kan vanskeligt overvurderes. Ligeledes maa man ogsaa være opmærksom paa, at der kan være Tilfælde, hvor vore Evner til at eksportere Landbrugsvarer er Forudsætningen for, at vi ogsaa kan komme til at levere Industrivarer. Derfor skulde vi gerne kunne øge Landbrugseksporten. En Produktionskrise vilde være et ganske overordentlig farligt Moment for hele det danske Samfund.

Medens Hovedformaalet saaledes ikke trænger til nærmere Diskussion, skal jeg derimod tillade mig en nærmere Omtale af tre Faktorer, som er af den allerstørste Be-